

Viite

Asia

Metsävakuutus Venäjällä

Asiasanat	VENÄJÄ, KESTÄVÄ METSÄTALOUS
Hoitaa UM	ITÄ-22
Hoitaa UE	MOS
Koordinoi	
Tiedoksi	ITÄ-23; ITÄ-24; ITÄ-25; KPO-03 BER; PET; PIE KTM; METSÄHALLITUS; METSÄNTUTKIMUSLAITOS; METSÄTEOLLISUUS RY; MMM/MEO; MTK; SUOMEN YMPÄRISTÖKESKUS; VM; YM

Luoteis-Venäjällä on käynnistynyt metsävakuutuksen kokeilu vuokratuissa metsissä. Päätaavoite on palovakuutus mutta myös luvattomien hakkuiden varalta voidaan vakuuttaa. Vakuutuksen maksaa vuokraaja ja edunsaajana on yleensä valtio. On esitetty myös ajatus, että valtio vakuuttaisi luonnonsuojelualueita.

Venäjällä on käyty keskustelua vakuuttamisen yleisistä periaatteista. On valmisteltu säädöksiä pakollisesta yleisestä palovakuutuksesta sekä ns. pakollisesta ekologisesta vakuutuksesta, jolla katettaisiin ympäristövahinkoja. Metsien vakuuttaminen on osa tätä laajempaa kokonaisuutta. Luonnonvaraministeriössä luonnonvara- ja ympäristövakuuttamisen työryhmää johtaa varaministeri **A. Kigim**. Ministeriön vuonna 2002 tekemien päätösten pohjalta työryhmä on valmistellut Luoteis-Venäjän federaatiopiirin vuokrattujen metsien vakuuttamisen kokeilua. Valmistelussa ovat olleet mukana suurimmat vakuutusyhtiöt ja hanketta rahoittaa myös Maailmanpankki. Metsävakuutuksen mahdollisuus on kirjattu myös luonnonvaraministeriön uuteen metsänvuokrauksen tyyppisopimukseen.

Kokeilun toteutus alkoi vuoden 2002 joulukuussa ja se kestää vuoden 2004 puoliväliin. Vakuuttamisen kohteena ovat uusilla 49 vuoden sopimuksilla vuokrattavat metsäalueet. Vakuuttamisen ehtoja ja menettelyä on täsmennetty jatkuvasti mutta lähtökohtana ovat valmistelutyöryhmän seminaarissa kesällä 2002 hyväksytyt seuraavat periaatteet:

- Metsänkäyttäjän (vuokraajan) kustantaman metsäpalovakuutuksen kokeilu Luoteis-Venäjällä on ensimmäinen vaihe kehitettäessä valtion ja vuokramiehen omaisuuden suojaamista budjetin ulkopuolisella rahoituksella.
- Vakuutuksen kohteena on puunkorjuuta tai muuta käyttöä (esim. turvetuotanto) varten vuokrattu metsävarannon osa. Myös luonnonsuojelualueita voidaan vakuuttaa.
- Metsätaloudellisten arvojen lisäksi vakuutus voi kattaa alueen virkistys- ja suojeluarvot.

- Vakuutus kattaa eri syistä syttyneen palon vahingot. Syyt tulee eritellä sopimuksessa. Myös kolmannen osapuolen luvattomasta toiminnasta aiheutuvat vahingot voidaan vakuuttaa. Niihin kuuluvat myös laittomat hakkuut.
- Vakuutuksenottajana on pitkäaikaisen metsänvuokrasopimuksen vuokramies ja edunsaajana on valtio, jota edustaa leschoosi. Joissakin subjekteissa edunsaajana voi olla vuokramies, jos hänellä on vastuu metsäpalojen sammutuksesta ja paloalueen metsittämisestä.
- Luonnonsuojelualueilla valtio on sekä vakuutuksenottaja että edunsaaja ja vakuutusmaksut maksetaan budjettivaroista.
- Kokeiluvaiheessa suositellaan käytettäväksi erilaisia vaihtoehtoisia menetelmiä vakuutusarvojen ja vakuutusmaksujen määrittelemiseksi. Elokuussa 2003 tiedotettiin, että normit ja menetelmät on kehitetty niin pitkälle, että käytännön toiminta voi alkaa.

Kommentti

Metsävakuutus on noussut esille joissakin metsäpolitiikkaa käsitelleissä seminaareissa. Venäläiset pitävät sitä tärkeänä, ajankohtaisena asiana vaikka monien läntisten asiantuntijoiden mielestä se ei ole kiireisimpiä kehittämiskysymyksiä.

Vuokraajan maksama metsävakuutus nähdään keinona saada valtion budjetin ulkopuolelta rahoitusta ja turvaa metsäpalojen vahinkojen kattamiseen. Metsävakuutus selkeyttäisi myös valtion ja pitkäaikaisten metsänvuokraajien välistä vastuusuhdetta. Järjestelmän toteutuskelpoisuus riippuu siitä, ovatko vakuutusmaksut oikeassa suhteessa vakuutusturvaan. Luonnonsuojelualueiden vakuuttaminen valtion kustannuksella on kyseenalainen ajatus.

LIITTEET

-